

Collegebesluit

Collegevergadering: 18 november 2025

Zaaknummer : 1345327
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord

Kernboodschap

Gemeente Heemstede sluit zich aan bij het Schone Lucht Akkoord (SLA). Door aan te sluiten onderschrijft het college de gezondheidsdoelstellingen van het SLA. Aansluiten versterkt de samenwerking met gemeenten uit de regio, instituten als het RIVM en stelt de gemeente in staat luchtverontreiniging beter te monitoren.

Besluit B&W

1. Aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord.
2. Dit besluit ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving.

Besluit Burgermeester

1. De portefeuillehouder milieu te machtigen de toetredingsbrief te ondertekenen voor aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord.

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Uitvoeringsprogramma college 2022-2026 van Heemstede

Bevoegdheid

Dit besluit valt onder de bevoegdheid van het college op grond artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet: besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente.

Bestuurlijke achtergrond

Het Schone Lucht Akkoord is in januari 2020 gestart. Inmiddels doen het Rijk, alle provincies en ca. 130 gemeenten mee. 60% van de inwoners van Nederland woont in een gemeente die is aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord.

Dat de gemeente Heemstede zich aan wil sluiten bij het Schone Lucht Akkoord volgt uit het 'Uitvoeringsprogramma college 2022-2026' van Heemstede.

Motivering

Argumenten

Luchtverontreiniging is na roken de grootste oorzaak van ziektelast. Nederlanders leven gemiddeld negen maanden korter door luchtverontreiniging. We onderschrijven de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord (hierna: SLA) om in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst (als gevolg van luchtverontreiniging) te behalen ten opzichte van 2016.

Er is gezondheidswinst te behalen, ook op de schoonste plekken van Nederland. Heemstede voldoet aan de normen van luchtkwaliteit. Toch zorgen nieuw wetenschappelijke inzichten voor het aanscherpen van normen en adviezen. De gemeente kiest ervoor om niet achterover te leunen en aan de slag te gaan en te blijven met de luchtkwaliteit.

Het SLA biedt veel mogelijkheden tot samenwerking met andere gemeenten. We kunnen leren van gemeenten die ons op sommige terreinen voor zijn gegaan. Daarbij worden deelnemende gemeenten ondersteund door kennisinstellingen als het RIVM, GGD's en TNO. Dit geeft mogelijkheden voor onderzoeken en monitoring.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Het aansluiten bij het SLA brengt geen kosten met zich mee. De uitvoering van het SLA, zoals uitwerken van maatregelen en de monitoringsplicht, kan worden gedaan binnen de huidige formatie. Wel kent het SLA een inspanningsverplichting. Er zijn een paar zogenaamde 'vaste maatregelen' die je als gemeente moet nemen. Veel van deze maatregelen nemen we al. Als voorbeeld communiceren we al over de gevolgen van houtstook. Daarnaast kunnen 'aanvullende maatregelen' worden genomen.

Aanvullende maatregelen kunnen geld kosten. Als we bijvoorbeeld meer elektrisch materieel inzetten, er handhaving nodig is of als er een communicatiecampagne wordt gehouden. Maatregelen worden uitgewerkt in een jaarlijks uitvoeringsprogramma SLA. Als extra middelen nodig zijn, zal dit worden voorgelegd aan de raad.

Het kan voor komen dat een aanvullende maatregel een raadsbevoegdheid is. Bijvoorbeeld als een maatregel opgenomen wordt in een omgevingsplan of de APV.

Duurzaamheid

Maatregelen die worden opgenomen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma SLA dragen bij aan een gezonde leefomgeving. Het SLA is in lijn met het 'Programma Heemstede Duurzaam 2025-2030'.

Financiën

Financiële consequenties

Het aansluiten bij het SLA brengt geen kosten met zich mee. De uitvoering van het SLA, zoals uitwerken van verschillende thema's en rapportageplicht, kan worden gedaan binnen de huidige formatie.

Samenwerking en communicatie

Het SLA is een samenwerking tussen het Rijk, de twaalf provincies en ca. (op dit moment) 130 gemeenten. Dit biedt veel mogelijkheden tot samenwerking in de uitwerking van maatregelen. Ook is er een samenwerking met kennisinstellingen.

Planning/uitvoering

- 15 oktober 2025: Startnotitie bespreken in commissie Samenleving.
- 18 november 2025: Aansluiten bij Schone Lucht Akkoord (collegebesluit)
- Q1 2026: Uitvoeringsprogramma SLA 2026 met daarin:
 - de vaste (minimale) maatregelen;
 - de maatregelen die Heemstede al uitvoert;
 - Monitoringsplan luchtverontreiniging.
- Q3 2026: Uitwerken mogelijke aanvullende maatregelen luchtverontreinigingsthema's.
- Q1 2027: Eerste jaarlijkse monitor en Uitvoeringsprogramma SLA 2027.

Bijlage(n)

1. Toetredingsbrief Schone Lucht Akkoord
2. Toelichting op het Schone Lucht Akkoord